



ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Daniely Zemanové a soudce Zdeňka Kühna a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobců: **a) AŠENBRENNERS, s. r. o.**, se sídlem Víta Nejedlého 17, Praha 3, **b) Ing. E.V.**, a **c) D. K.**, všichni zast. JUDr. Františkem Rytinou, advokátem se sídlem Mostní 73, Kolín, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**, se sídlem Zborovská 11, Praha 5, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 7. 2013, sp. zn. SZ 075448/2013/KUSK REG/Vo, čj. 115327/2013/KUSK, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **J. F.**, zast. JUDr. Janou Kopáčkovou, advokátkou se sídlem Kroftova 329/1, Praha 5, o kasačních stížnostech žalovaného a osoby zúčastněné na řízení proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 31. 7. 2015, čj. 47 A 26/2013-289,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost žalovaného **s e z a m í t á .**
- II.** Kasační stížnost osoby zúčastněné na řízení **s e z a m í t á .**
- III.** Žalovaný **je p o v i n e n** zaplatit žalobcům náhradu nákladů řízení ve výši 18 731 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí k rukám jejich zástupce JUDr. Františka Rytiny, advokáta.
- IV.** Osoba zúčastněná na řízení **je p o v i n n a** zaplatit žalobcům náhradu nákladů řízení ve výši 18 731 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí k rukám jejich zástupce JUDr. Františka Rytiny, advokáta.

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět řízení

[1] Městský národní výbor Hostivice vydal dne 16. 8. 1988 pod čj. SÚ-478/88-Na rozhodnutí o využití území, které opravňovalo tehdejší JZD ČSSP Chýně provést na pozemcích parc. č. 369 v k. ú. Chrášťany a parc. č. 108/1 v k. ú. Chýně, které byly v užívání JZD Chýně, terénní úpravy.

Ty měly být prováděny formou navážky a svahování materiálu, následně měla být provedena rekultivace pozemků včetně výsadby zeleně.

[2] Od počátku devadesátých let byly prováděné terénní úpravy předmětem stížností občanů a navážka materiálu byla označována jako skládka, později rekultivační skládka (viz např. protokol o výsledku kontroly oprávněnosti stížnosti OF Chýně na provádění skládkové činnosti terénních prací JZD Chýně v okolí obce ze dne 13. 3. 1990, sepsaný Výborem lidové kontroly ČSR).

[3] Právním nástupcem JZD ČSSP Chýně se stala společnost AGRAS (v letech 1991 – 1995 vystupující pod firmou AGRAS sdružení akciových společností, od 13. 4. 1995 do současnosti AGRAS – zájmové sdružení).

[4] Společnost AGRAS uzavřela dne 27. 6. 2003 s osobou zúčastněnou na řízení smlouvu o převodu práv a povinností plynoucích z rozhodnutí Městského národního výboru Hostivice ze dne 16. 8. 1988. Ze smlouvy vyplývá, že na společnost AGRAS byl v roce 1999 prohlášen konkurs; za společnost AGRAS coby převodce tedy jednal správce konkursní podstaty. Ve smlouvě je dále uvedeno, že rekultivační skládka, kterou nemohl úpadce ani správce konkursní podstaty ovlivnit, byla z konkursní podstaty vyloučena. Smlouvou byl sjednán závazek osoby zúčastněné na řízení dokončit svým jménem a na své náklady řízenou rekultivaci skládky na pozemcích parc. č. 369 v k. ú. Chrášťany a parc. č. 108/1 v k. ú. Chýně, případně na dalších dotčených pozemcích, dle schváleného provozního řádu řízené rekultivační skládky v k. ú. Chrášťany a Chýně ze dne 13. 7. 1995.

[5] S odkazem na smlouvu uzavřenou se společností AGRAS požádala osoba zúčastněná na řízení dne 25. 6. 2004 Městský úřad Hostivice (dále jen „stavební úřad“) o „*schválení projektu rekultivace území terénních úprav*“. Stavební úřad následně rozhodnutím ze dne 4. 10. 2004, čj. SÚ-0236/3/03-Ga, nařídil osobě zúčastněné na řízení podle § 87 odst. 1 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon z roku 1976“) provést na terénních úpravách na pozemcích parc. č. 369 v k. ú. Chrášťany a parc. č. 108/1 v k. ú. Chýně na svůj náklad nezbytná nápravná opatření a úpravy spočívající v biologické rekultivaci skládky Chýně. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 21. 4. 2010, čj. 9 As 18/2010-122, nicméně dospěl k závěru, že rozhodnutí nebylo řádně oznámeno; žalovaný proto rozhodnutí stavebního úřadu v dalším řízení zrušil.

[6] Pozemky, kterých se týkalo rozhodnutí o využití území vydané Městským národním výborem Hostivice v roce 1988 a tedy i rozhodnutí stavebního úřadu o nařízení provedení terénních úprav osobě zúčastněné na řízení rozhodnutím ze dne 4. 10. 2004, byly v mezidobí rozparcelovány; mimo jiné v důsledku restitučních řízení došlo u jednotlivých pozemků ke změně vlastníka.

[7] Stavební úřad po zrušení jeho rozhodnutí Nejvyšším správním soudem pokračoval v řízení. Rozhodnutím ze dne 31. 1. 2013, sp. zn. S-SÚ-0236/03-Ga, čj. SÚ-15053/4/10-Bu, znovu nařídil osobě zúčastněné na řízení provést na její náklad nezbytná opatření a úpravy na dosavadních terénních úpravách na pozemcích par. č. 369/2, 369/4, 369/5, 369/6, 369/8, X, 369/11, X, X, 369/15, 369/17, 369/18, 369/19, 399/20, 369/21, 369/22, 428/1 v k. ú. Chrášťany u Prahy a parc. č. 757, 758 k. ú. Chýně. Stavební úřad postupoval v tomto řízení podle nového stavebního zákona, nezbytná nápravná opatření a úpravy proto nařídil podle § 139 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění do 31. 12. 2013 (dále jen „stavební zákon z roku 2006“). Nápravná opatření a úpravy měly spočívat zejména v realizaci

pokračování

projektu „Lesopark Chýně – Chrášťany s rekreačním a sportovním využitím“ v rozsahu terénních úprav bez staveb.

[8] Žalovaný výrok rozhodnutí stavebního úřadu doplnil o odkaz na ustanovení § 137 odst. 1 a 2 a § 139 odst. 1 stavebního zákona z roku 2006; věcně rozhodnutí stavebního úřadu potvrdil.

II. Posouzení věci krajským soudem

[9] Žalobci napadli rozhodnutí žalovaného společnou žalobou u krajského soudu. Namítali, že na rozdíl od osoby zúčastněné na řízení jsou vlastníky dotčených pozemků. Nezbytné úpravy na pozemku či stavbě podle stavebního zákona z roku 2006 lze nařídít pouze vlastníkov. V této souvislosti označili za neplatnou smlouvu o převodu práv a povinností ze dne 27. 6. 2003 uzavřenou mezi společností AGRAS a osobou zúčastněnou na řízení. Namítli, že oprávnění udělená územním rozhodnutím nelze převést bez vlastnického práva k pozemku či stavbě.

[10] Krajský soud shledal žalobu důvodnou.

[11] Úvodem upozornil, že v řízení mělo být podle přechodného ustanovení § 190 odst. 3 stavebního zákona z roku 2006 postupováno podle stavebního zákona z roku 1976. Řízení, z něhož napadené rozhodnutí vzešlo, bylo totiž vedeno v rámci nového projednání věci po zrušení rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 4. 10. 2004.

[12] Správní orgány se podle krajského soudu dopustily stěžejního pochybení při posouzení otázky, komu lze nezbytné úpravy pozemku či údržbu stavby nařídít. Údržbu stavby nebo nezbytné úpravy podle § 86 a § 87 stavebního zákona z roku 1976 (a obdobně podle § 139 stavebního zákona z roku 2006) lze uložit pouze osobě, která ve vztahu k objektu úprav nebo údržby (pozemek nebo stavba) disponuje vlastnickým právem. V daném případě ale byly nezbytné úpravy a údržba nařizeny osobě zúčastněné na řízení, která není vlastníkem žádného z dotčených pozemků.

[13] Krajský soud nesouhlasil s odůvodněním správních orgánů, že na osobu zúčastněnou na řízení přešla smlouvou se společností AGRAS práva a povinnosti z územního rozhodnutí z roku 1988. Konstatoval, že práva a povinnosti plynoucí z územního rozhodnutí jsou konstituována stavebním úřadem coby orgánem veřejné moci, a je proto zcela vyloučeno, aby k jejich převodu došlo jen na základě soukromoprávního ujednání. K tomu krajský soud odkázal na závěry rozsudku Okresního soudu Praha-západ ze dne 11. 4. 2007, čj. 4 C 119/2006-150, a na něj navazujícího rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 29. 1. 2008, čj. 28 Co 886/2007-188. Civilní soudy v uvedených rozsudcích ve sporu o vyklizení nemovitosti a odstranění stavby mezi žalobcem a) a osobou zúčastněnou na řízení konstatovaly, že v řízení před stavebními úřady neplatí dispozitivní zásada soukromého práva, podle které je účastníkům soukromoprávních vztahů umožněno upravit si svá práva a povinnosti odchylně od zákona; v řízení před správními orgány platí zásada zcela opačná, tedy že práva a povinnosti plynoucí z výkonu pravomoci správních orgánů lze uplatnit v rozsahu a k účelům výslovně předvídaným zákonem. Krajský soud se ztotožnil se závěry civilních soudů; upozornil na to, že stavební ani jiný zákon v době uzavření uvedené smlouvy nepřipouštěl smluvní převod práv a povinností plynoucích z rozhodnutí o využití území, a ani současná právní úprava tuto možnost neupravuje. Převod práv a povinností z územního rozhodnutí z roku 1988 na osobu zúčastněnou na řízení byl tedy ze zákona nemožný a ona se nikdy nemohla stát jejich nositelem.

[14] Územní rozhodnutí ani žádné jiné rozhodnutí vydané podle stavebního zákona navíc podle krajského soudu nemůže založit vlastnické právo. Osoba zúčastněná na řízení se nemohla stát (pouze) v důsledku rozhodnutí o využití území vlastníkem skládky, jak dovozoval žalovaný.

[15] Závěrem krajský soud poznamenal, že územní rozhodnutí z roku 1988 nemuselo pozbýt platnosti, neboť z obsahu správního spisu lze dovodit, že s využitím území bylo ve stanovené době započato.

[16] Na základě shora uvedených důvodů krajský soud podle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. rozsudkem zrušil rozhodnutí žalovaného i stavebního úřadu.

III. Obsah kasačních stížností a následná vyjádření účastníků řízení

[17] Rozsudek krajského soudu napadli kasačními stížnostmi žalovaný a osoba zúčastněná na řízení (adresát správního rozhodnutí, kterému městský úřad nařídil provést terénní úpravy).

III.a Kasační stížnost žalovaného

[18] Žalovaný předně nesouhlasil se závěrem krajského soudu, že se osoba zúčastněná na řízení nikdy nemohla stát na základě smlouvy se společností AGRAS ze dne 27. 6. 2003 nositelem práv a povinností plynoucích z územního rozhodnutí z roku 1988. Konkrétně zpochybnil závěr soudu, že smlouva mezi společností AGRAS a osobou zúčastněnou byla ryze soukromoprávního charakteru. Poukázal na to, že se jednalo o rozhodnutí učiněné správcem konkursní podstaty v rámci konkursního řízení nakládající s právy a povinnostmi úpadce; správní orgány tedy smlouvu akceptovaly jako výsledek konkursního řízení.

[19] Krajský soud dle žalovaného dále opomněl, že nezbytné úpravy a údržbu lze nařídít nejen vlastníkovému pozemku, ale také vlastníku stavby. Žalovaný odkázal na závěr vyslovený ve shora uvedených civilních rozsudcích, že osobě zúčastněné na řízení svědčilo oprávnění provádět terénní úpravy podle rozhodnutí ze dne 14. 7. 2006. Osoba zúčastněná na řízení tak podle žalovaného jednala v postavení stavebníka, tedy toho, kdo je oprávněn realizovat stavbu i jako samostatný předmět vlastnického práva na pozemcích patřících jiným vlastníkům. Nezbytné úpravy tedy byly nařízeny tomu, kdo stavbu na základě platného rozhodnutí jako stavebník prováděl. Územní rozhodnutí přitom již zatížilo dotčené pozemky žalobců právem umístit a realizovat na nich terénní úpravy. Nařízenými terénními úpravami je sledováno řádné zhotovení a dokončení rozsáhlého stavebního záměru, který je určen pouze k veřejně prospěšnému využití.

[20] Žalovaný dále namítl, že nelze zcela vyloučit možnost samostatného smluvního převodu práv a povinností z územního rozhodnutí. Je přesvědčen, že se územní rozhodnutí může vztahovat též ke konkrétní osobě, žadateli. Naproti tomu připustil rozsáhlou judikaturu správních soudů, dle které má územní rozhodnutí povahu *in rem*, tedy je vázáno k pozemku, jehož se týká.

[21] Závěrem žalovaný upozornil na skutečnost, že v řízení před krajským soudem mohlo postavení osoby zúčastněné na řízení příslušet také ostatním vlastníkům pozemků, které jsou dotčeny nařízenými terénními úpravami. Pokud krajský soud nevyrozuměl tyto osoby o vedení řízení, mohla tato skutečnost mít vliv na rozhodnutí o věci samé.

[22] Na základě shora uvedených důvodů žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

pokračování

III.b Kasační stížnost osoby zúčastněné na řízení

[23] Osoba zúčastněná na řízení poukázala na to, že krajský soud v rozporu s § 34 s. ř. s. nevyrozuměl o probíhajícím soudním řízení všechny v úvahu připadající osoby zúčastněné na řízení. Uvedenou skutečnost dovozuje z komunikace s Ing. Ř. K., jedním z účastníků řízení a vlastníkem pozemku dotčeného rozhodnutím, který o probíhajícím řízení soudem uvědomen nebyl, ačkoli svá práva uplatňovat chtěl.

[24] Dále osoba zúčastněná na řízení uplatnila obdobné námitky jako žalovaný. Upozornila na závěr vyplývající z civilního rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 29. 1. 2008, že právo provádět rekultivaci získala nikoli převodem práv, ale na základě rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 14. 7. 2006. Neztotožnila se rovněž se závěrem krajského soudu, že k převodu práv a povinností z územního rozhodnutí došlo soukromoprávním ujednáním. Poukázala na to, že správce konkursní podstaty je zástupcem státu a smlouvu schválil v rámci zpeněžení konkursní podstaty soud. V této souvislosti namítla, že se jedná o 12 let stará práva nabytá v dobré víře a považuje jakákoli rozhodnutí zpochybňující nabytí předmětných práv za neplatná, neboť napadení těchto převodů je z důvodu promlčení lhůt již právně bezvýznamné.

[25] Upozornila též na to, že žaloba byla původně adresována Městskému soudu v Praze; ve spise krajského soudu však chybí usnesení o postoupení věci.

[26] Ze všech uvedených důvodů navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil.

III.c Vyjádření žalobců a následné repliky účastníků řízení

[27] Žalobci se ve vyjádření ke kasačním stížnostem ztotožnili se závěry krajského soudu. Zopakovali, že smluvní převod práv a povinností plynoucích z územního rozhodnutí z roku 1988 mezi společností AGRAS a osobou zúčastněnou na řízení zákon neumožňoval, a to bez ohledu na to, že za společnost AGRAS vystupoval správce konkursní podstaty. Osoba zúčastněná na řízení nemá žádný právní titul, který by ji opravňoval k pozemkům ve vlastnictví jiných osob. V doplnění svého vyjádření žalobci uvedli, že námitku neúčasti dalších osob na řízení před soudem považují za účelovou.

[28] Osoba zúčastněná na řízení dále doplnila, že konkursní řízení a postup správce konkursní podstaty byly schvalovány Krajským soudem v Praze, a tedy i na jeho odpovědnost; tato rozhodnutí jsou pravomocná a nelze je zpochybňovat.

[29] Žalovaný v reakci na vyjádření žalobců ve své replice uvedl, že v době, kdy žalobce a) nabytí pozemky do vlastnictví, probíhala již na nich stavební činnost; byl tedy obeznámen se stavem v území. Opakovaně upozornil na to, že osoba zúčastněná na řízení byla oprávněna provádět terénní práce na dotčených pozemcích, což potvrdily i civilní rozsudky, které cituje krajský soud. Nezbytné úpravy a udržovací práce byly tedy rozhodnutím nařizeny tomu, kdo již v minulosti jako stavebník stavbu v dobré víře realizoval.

[30] Žalobci podali dupliku nejprve k vyjádření žalovaného; setrvali na svém názoru, že smlouvou se společností AGRAS nemohla osoba zúčastněná na řízení nabyt jakákoliv práva. Stejně tak výsledek konkursního řízení nemůže představovat oprávnění k provádění tzv. rekultivačních prací. V duplice k vyjádření osoby zúčastněné na řízení žalobci opakovaně poukázali na závěry krajského soudu vyslovené v napadeném rozsudku.

[31] *Osoba zúčastněná na řízení v dalším vyjádření zopakovala svoji argumentaci, že titul k provádění terénních prací jí plyne z územního rozhodnutí ve spojení se smlouvou se společností AGRAS o převodu práv a povinností plynoucích z tohoto územního rozhodnutí. Nejvyšší správní soud v tomto případě již ostatním účastníkům řízení nezasílal vyjádření osoby zúčastněné na řízení na vědomí, neboť neobsahovalo žádnou novou argumentaci, se kterou by strany neměly možnost se seznámit již dříve.*

[32] Žalobci v průběhu řízení rovněž opakovaně upozorňovali na to, že bez ohledu na výrok rozsudku krajského soudu pokračuje osoba zúčastněná na řízení v pracích na jejich pozemcích.

IV. Právní názor Nejvyššího správního soudu

[33] Kasační stížnosti jsou podle §§ 102 a násl. s. ř. s. přípustné. Stěžovatelé podle obsahu podání namítají důvody dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s., tj. nezákonnost, vady řízení před správním orgánem a nepřezkoumatelnost rozhodnutí krajského soudu spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí. Rozsahem a důvody kasačních stížností je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. vázán.

[34] Spornou otázkou v projednávané věci je posouzení, zda osobě zúčastněné na řízení bylo možno nařídit provedení „*nezbytných nápravných opatření a úprav na terénních úpravách*“ na uvedených pozemcích v Chýni a Chrášťanech, které nejsou v jejím vlastnictví.

[35] Krajský soud správně upozornil na přechodná ustanovení stavebního zákona z roku 2006, podle nichž mělo být řízení vedeno podle stavebního zákona z roku 1976. Dospěl však k závěru, že toto pochybení samo o sobě nezpůsobilo nezákonnost napadeného rozhodnutí, neboť jeho výrok by byl vzhledem k obdobné úpravě příslušných ustanovení v případě aplikace správného zákona shodný. Krajský soud odkázal na výklad ustanovení § 86 a § 87 stavebního zákona z roku 1976, a § 137 a § 139 stavebního zákona z roku 2006, která upravují v obou zákonech dozorcí oprávnění stavebního úřadu. Podle nich je nezbytné úpravy pozemku a údržbu stavby možné nařídit pouze vlastníku pozemku. Osoba zúčastněná na řízení vlastníkem žádného z dotčených pozemků není, nemohla být proto ani adresátem rozhodnutí.

[36] Podle § 86 odst. 2 stavebního zákona z roku 1976 *[n]eprovádí-li vlastník řádně údržbu stavby, může mu stavební úřad nařídit, aby v určené lhůtě a za stanovených podmínek zjednal nápravu. (...).* Podle odst. 3 citovaného ustanovení platí odst. 2 *přiměřeně i pro terénní úpravy.*

[37] Podle § 87 odst. 1 stavebního zákona z roku 1976 *[v]yžaduje-li to veřejný zájem z důvodů hygienických, bezpečnostních, požárních, provozních, obrožení životního prostředí a estetických, nařídí stavební úřad provedení nezbytných úprav na stavbě vlastníku stavby nebo na stavebním pozemku vlastníku tohoto pozemku. Nařízené úpravy je vlastník stavby nebo pozemku povinen provést na svůj náklad.* Podle odst. 3 platí odst. 1 *přiměřeně i pro terénní úpravy.*

[38] Nová právní úprava stavebního zákona upravuje obdobné instituty v § 137 a § 139 stavebního zákona z roku 2006. Nezbytné úpravy podle § 137 odst. 1 zákona může stavební úřad nařídit *vlastníku stavby, stavebního pozemku nebo zastavěného stavebního pozemku*; podle § 139 odst. 1 může stavební úřad v případě, že stavba není řádně udržována, *vlastníkovi stavby nařídit zjednání nápravy.*

[39] Z citované právní úpravy je zcela zřejmé, že uvedená dozorcí opatření byl stavební úřad (a je i podle stávající právní úpravy) oprávněn uložit výlučně vlastníku stavby nebo pozemku.

pokračování

[40] V projednávané věci není sporu o to, že osoba zúčastněná na řízení není vlastníkem žádného z dotčených pozemků. Nelze ovšem dovozovat ani její vlastnické právo ke stavbě umístěné na těchto pozemcích, jak namítá žalovaný.

[41] Stavební úřad vycházel při nařízení nezbytných úprav z rozhodnutí o využití území z roku 1988. Tímto rozhodnutím byly povoleny terénní úpravy, konkrétně *zemní práce – terénní úpravy ve formě navážky a svahování*. Nejednalo se tedy o povolení stavby, nýbrž o povolení terénních úprav. Z obsahu rozhodnutí jednoznačně vyplývá, že povolené terénní úpravy se váží k pozemku, jehož jsou také součástí, a rozhodnutí z roku 1988 z těchto terénních úprav nečiní samostatnou stavbu, na kterou by bylo možné vázat další samostatná práva a povinnosti. Z tohoto hlediska je shodně vymezen i výrok prvostupňového rozhodnutí z 31. 1. 2013. Podle něho bylo osobě zúčastněné na řízení nařízeno provést nápravná opatření na terénních úpravách a další úpravy, u nichž je přímo ve výroku zdůrazněno, že se nejedná o stavby.

[42] Veškerá výše zmíněná rozhodnutí byla vydána v rámci stavebního dozoru (včetně stěžovateli zmiňovaného rozhodnutí o prodloužení lhůty k rekultivaci z roku 2006) a týkala se pouze terénních úprav, nezakládala právo realizovat jakoukoliv stavbu osoby zúčastněné jakožto stavebníka umístěnou na cizích pozemcích. Není sporné, ale ani relevantní, že osoba zúčastněná na řízení v průběhu let různé terénní úpravy na dotčených pozemcích prováděla, a to i na základě (v té době platného) rozhodnutí stavebního úřadu. Předmětem toho řízení však není posouzení, zda osoba zúčastněná na řízení prováděla na dotčených pozemcích terénní úpravy oprávněně či neoprávněně. Soudní přezkum je v daném případě omezen na zákonnost autoritativního rozhodnutí stavebního úřadu k provedení nezbytných opatření na terénních úpravách, které lze ze zákona uložit výlučně vlastníkovu pozemku. Faktická realizace terénních úprav na pozemku však tomu, kdo je provádí, zjevně nemůže k těmto pozemkům založit vlastnické právo.

[43] V tomto ohledu též není podstatné, zda titulem pro nařízení nezbytných úprav osobě zúčastněné na řízení mohl být smluvní převod samostatných práv a povinností plynoucích z územního rozhodnutí z roku 1988 od společnosti AGRAS, či jednání konkursního správce za tuto společnost. I bez ohledu na to, zda tento převod byl nebo nebyl možný (k této otázce lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 6 As 196/2015), bez současného převodu vlastnického práva k dotčeným pozemkům na osobu zúčastněnou nemohl být vůči ní uplatněn stavební dozor v podobě nařízení nezbytných terénních úprav. Ten lze adresovat podle předchozího i současného stavebního zákona pouze vlastníku pozemků.

[44] Na základě shora uvedeného lze uzavřít, že osoba zúčastněná na řízení nemohla být adresátem rozhodnutí, kterým stavební úřad v rámci výkonu stavebního dozoru na dotčených pozemcích nařídil provést nezbytná opatření a úpravy. Krajský soud tedy dospěl ke správnému závěru, že rozhodnutí stavebního úřadu, který nařídil opatření tohoto druhu osobě, která zjevně není vlastníkem dotčeného pozemku, je nezákonným rozhodnutím spočívajícím v podstatném porušení ustanovení o řízení před správním orgánem ve smyslu ustanovení § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s.

[45] Žalovaný i osoba zúčastněná na řízení dále namítali, že se krajský soud dopustil procesního pochybení při vedení řízení, jestliže v rozporu s § 34 s. ř. s. nevyzval k uplatnění práv rovněž další osoby připadající v úvahu jako osoby zúčastněné. Těmito osobami jsou především účastníci správního řízení, tedy převážně vlastníci pozemků dotčených rozhodnutím stavebního úřadu. Nejvyšší správní soud ze spisu krajského soudu ověřil, že zmíněné osoby skutečně soud neoslovil. Tato vada však v daném případě neměla vliv na zákonnost napadeného rozsudku,

neboť krajský soud zrušil rozhodnutí správních orgánů podle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s., tedy z důvodu podstatného porušení ustanovení o řízení před správním orgánem. Na existenci a podobě těchto vad, a tedy na výsledku řízení, nemohla účast osob zúčastněných nic změnit. Procesní práva těchto osob tedy byla dotčena, nikoli však v míře, která by měla vliv na zákonnost napadeného rozsudku.

[46] Nejvyšší správní soud dále na základě námitky osoby zúčastněné na řízení ověřil, že na čl. 10 spisu krajského soudu je žurnalizováno usnesení Městského soudu v Praze ze dne 11. 9. 2013, čj. 10 A 188/2013-10, kterým byla věc postoupena krajskému soudu.

V. Závěr a náklady řízení

[47] Námitky žalovaného i osoby zúčastněné na řízení nebyly důvodné, Nejvyšší správní soud neshledal ani jiné vady, které zjišťuje z úřední povinnosti, obě kasační stížnosti proto dle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[48] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Žalovaný ani osoba zúčastněná na řízení (stěžovatelé) nebyli v tomto soudním řízení úspěšní, nemají proto právo na náhradu nákladů řízení.

[49] Žalobci (3) byli naopak plně úspěšní. Náklady řízení žalobců tvoří mimosmluvní odměna jejich zástupce za čtyři úkony právní služby (dvě vyjádření ke kasačním stížnostem a dvě dupliky) podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Každý z neúspěšných stěžovatelů přitom svým procesním postupem vyvolal dva úkony právní služby; jedno vyjádření ke kasační stížnosti a jednu dupliku. Vzhledem k tomu, že žalobci jsou zastoupeni jedním zástupcem a zástupcem provedený úkon byl pro všechny žalobce společný, náleží advokátovi za každou takto zastoupenou osobu mimosmluvní odměna snížená o 20 % (§ 12 odst. 4 advokátního tarifu). Odměna advokáta tak dle § 7 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu činí za dva úkony právní služby 14 880 Kč (2 × 3 × 2 480). Náklady řízení dále tvoří paušální částka náhrady hotových výdajů dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu ve výši 300 Kč za jeden úkon právní služby. Zástupce navrhovatelů je plátcem daně z přidané hodnoty, soud proto zvýšil jeho odměnu o částku 3 125 Kč odpovídající této dani. Celkem tedy částka náhrady nákladů řízení, kterou je každý ze stěžovatelů povinen žalobcům uhradit, činí 18 731 Kč. Každému z procesně neúspěšných stěžovatelů tak Nejvyšší správní soud uložil povinnost zaplatit žalobcům na náhradě nákladů řízení částku ve výši 18 731 Kč k rukám jejich zástupce, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. února 2017

Daniela Zemanová
předsedkyně senátu